

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

BEVEZETÉS

Duncan Loriennel 1997 nyarán találkoztam először. Énekes előadóművészként London közelében léptem fel egy nemzetközi zenei fesztiválon, melyen Duncan meghívott vendégművészként zongorázott. Egyik délután bemutató előadást tartott az általa akkor már nagy sikerrel oktatott zeneoktatási módszerről a fesztiválon résztvevő művészeknek. Az előadás nagy hatással volt rám. Magam is sok éven át tanultam zenét a hagyományos zeneoktatási rendszerben, s jól emlékeztem még, milyen nehéz volt a szolfézs, és hány gyerek volt körülöttem, aki lemorzsolódott az évek során és a hangszeres tanulást is abbahagyta, csak mert nem sikerült megértenie a zene elméletét. A Duncan által használt oktatási megközelítés lenyűgöző volt. A két órás bemutató foglalkozás során többet tanított meg a jelenlévőknek, mint amit a zeneiskolai szolfézs oktatás egy év alatt. Belegondoltam, hány gyerek maradhatott volna a hangszeres mellett, ha ezzel a módszerrel tanítják. Már aznap megfogalmazódott bennem, hogy el kell hoznom őt Magyarországra.

Ennek immár 8 éve. Azóta Duncan minden évben eltölt néhány napot nálunk, és módszere segítségével nálunk is emberek százainak adta vissza a zenélés örömét, köztük nagyon sok olyannak, akit annak idején fel sem vettek zeneiskolába, mondván hogy nincs hallása, s akik nem is mertek belevágni a zenetanulásba, csak titkon álmodtak arról, hogy milyen lenne leülni egy zongora vagy egy gitár mellé E szeminárium után egytől-egyig megtehették végre. Nagyon boldog vagyok, hogy ehhez hozzájárulhattam.

Az alábbi bemutató anyagot Duncan Lorie személyesen állította össze, és változtatás nélkül adjuk közre. Aki tanult zenét, pontosan tudni fogja, hogy csupán ezt az anyagot mennyi idő alatt tanulja meg valaki a zeneiskolában. Azok számára, akik nem tanultak zenét, elmondom, hogy az itt következő anyag elsajátítása hagyományos módon általában évekig tart. A szemináriumon használt módszer segítségével azonban ez az idő jelentősen lerövidül.

Kritikusaink néha megvádolnak bennünket azzal, hogy a zenét a pusztán matematika szintjére degradáljuk. Most az elején szeretném tisztázni, hogy korántsem erről van szó, ez csak a felületes szemlélő véleménye lehet.

A zene egy nyelv. Arra való, hogy különleges módon fejezhessük ki általa gondolatainkat, érzéseinket. Minden nyelvnek van egy szabályrendszere, amelyet ismerni kell ahhoz, hogy egymáshoz beszélni tudjunk. Ha valaki nem ismeri a magyar nyelvtant, nem fogja megérteni József Attila verseit, hiába van kiváló érzéke az irodalomhoz. A zenének is megvan a maga szabályrendszere, vagy nyelvtana. S ha ezt a nyelvtant évek helyett sikerülne elsajátítani néhány hónap vagy esetleg néhány hét alatt, akkor a fennmaradó éveket teljes egészében arra lehetne használni, hogy az ember

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

kibontakoztathassa a kreativitását, fejleszthesse a művészi kommunikációt és kifejezhesse érzéseit ezen a csodálatos nyelven. Duncan módszerével a zene „nyelvtanát” évek helyett napok alatt lehet átlátni, megérteni, és nem száraz, magolós szinten, hanem élményekkel és zenével teli módon.

Ezzel szemben a hagyományos zenei oktatási rendszerben a tanulók éveket töltenek el az alapvető zenei szabályrendszer elsajátításával, miközben sokuk feladja, abbahagyja, mert nem lát át annak bonyolultságán, s el sem jut az igazi művészetig. A Lorien-módszerrel ez a szabályrendszer sokkal egyszerűbbé, könnyebben átláthatóvá válik, s bárki bármilyen zenei képzettséggel meg tudja érteni. Őszintén bízom abban, hogy ezzel a megközelítéssel sokak számára kinyílhat néhány eddig örökre zártnak hitt ajtó.

S mivel a puding próbája az evés, alább következik a bemutató anyag, s ha olvasása közben, vagy a végére érve úgy érzi, valamit nem teljesen ért, hívjon bennünket bátran, szívesen segítünk!

Jó tanulást kívánok!

Gulyás Ági
hivatásos előadóművész
Lorien-tanfolyam magyar képviselő

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Összeállította: *Duncan R. Lorien*

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Az ókori görögök a zenét az élet természetes részének tekintették, és az általános oktatás részeként minden gyermek megtanult játszani nem csak egy, hanem több hangszeren is. Abban az időben a zenéhez nem volt szükség különleges adottságra vagy tehetségre. Elég egyszerű volt ahhoz, hogy **MINDENKI** meg tudja tanulni.

Kb. 1600 évvel ezelőtt, bizonyos okoknál fogva, melyeket részletesen taglalunk a szemináriumon, bonyolult zenei szabályrendszert kezdtek hozzáadni az addig egyszerű gondolatokhoz. Az alább következő bemutató mindössze mintaként szolgál arra a módszerre, ahogyan a Zene megértése szeminárium™ résztvevői tanulják a zenét, és azért adom közre, hogy megmutassam, milyen gyorsan és egyszerűen el lehet magyarázni sok alapvető zenei fogalmat.

Nem állítom, hogy én vagyok az egyetlen, aki ezzel a megközelítéssel tanítja az embereket, viszont sok éves munkám bizonyítja, hogy a legsikeresebbek között vagyok a használatában. A zenetanulás ezzel a módszerrel egyszerre könnyű és örömteli!

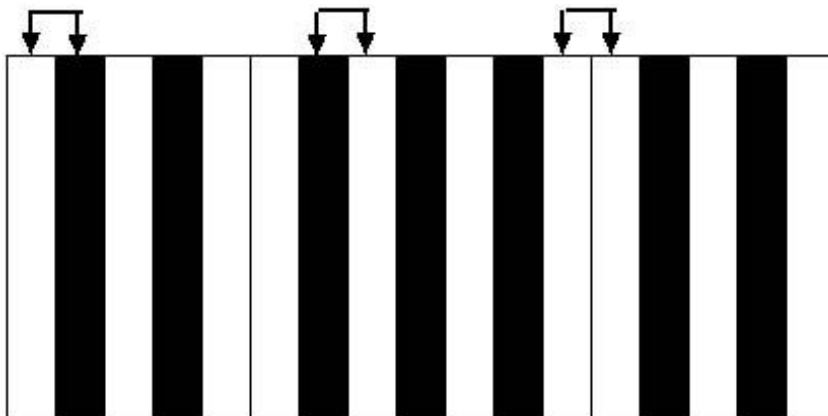
A közök megértése

A zenetanulás során ez a legfontosabb fogalom, amelyet meg kell érteni, és a közöket (hangközöket, illetve időközöket) a legkönnyebben a zongora billentyűzetének segítségével lehet demonstrálni. A Zene megértése szemináriumon azonban minden egyes új fogalmat a zongorán ÉS a gitáron egyaránt megtanulunk alkalmazni.

Minden nyugati zene (ellentétben a kínai, az indiai, illetve más kultúrák zenéjével) egy olyan zenei alapegységen, vagy hangközön alapszik, amelyet félhangnak nevezünk (a hagyományos zeneoktatásban a kis szekund latin elnevezést is használják).

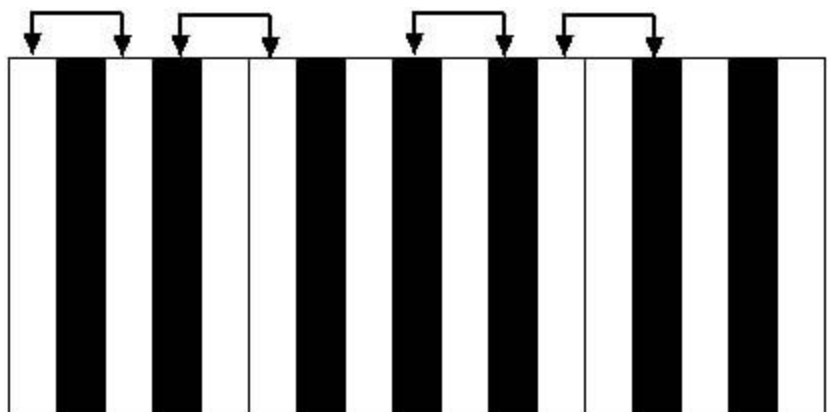
A nyugati zenében a félhang a LEGKISEBB távolság két hang között. Az alábbi ábrán egyszerű módon lehet ezt látni, egy olyan billentyűzet segítségével, amelynek levágjuk az alsó részét, és úgy nézzük, hogy mind a fekete, mind a fehér billentyűk egyenlő hosszúságúak legyenek. (Próbáljuk meg elképzelni, hogy a fekete billentyűk végénél egy láncfűrészsel levágjuk a fehér billentyűk alsó részét.):

**Bemutató oktatóanyag
a ZENE MEGÉRTÉSE
SZEMINÁRIUM™
anyagából**

Egy félhang távolság előfordulhat egy fehér és egy fekete billentyű között, egy fekete és egy fehér billentyű között, valamint néha egy fehér és egy másik fehér billentyű között is. Én szívesebben hívom a félhang távolságot EGY-nek, mert mind a félhang, mind a kis szekund kifejezés önmagában is zavart okozhat a fejekben.

Most be fogok mutatni egy másik hangközt, amely két félhangnyi közből áll, és amelyet úgy hívunk, hogy egész hang, vagy hagyományosan nagy szekund. Az egész hang egyszerűen KÉT félhangnyi (vagy két kis szekund) távolságból áll. Nézzük ezt meg a következő levágott billentyűzet ábrán:

Az egész hang (nagy szekund) távolság előfordulhat egy fehér és egy másik fehér billentyű között, egy fekete és egy fehér billentyű között, egy fekete és egy másik fekete billentyű között, valamint egy fehér és egy fekete billentyű között is. Én szívesebben hívom ezt a távolságot KETTŐ-nek, mert az egész hang, illetve a nagy szekund kifejezés szintén zűrzavart okozhatnak.

Most megtanultuk, hogyan találhatjuk meg az általam EGY és KETTŐ néven nevezett hangközöket egy egyszerű ábra segítségével, amit én levágott billentyűzetnek hívok.

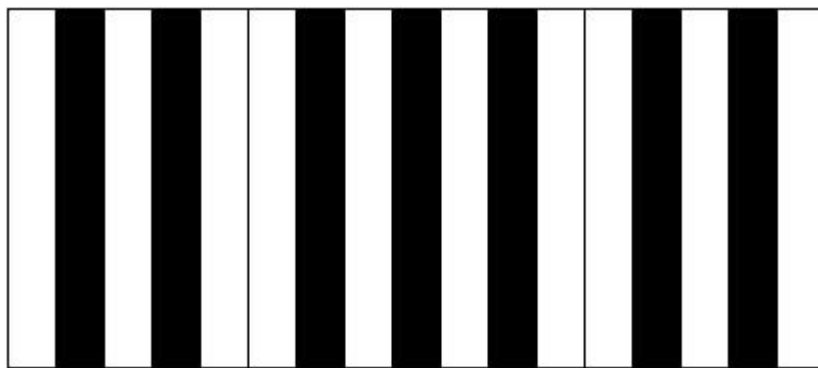
A három félhang távolságból álló zenei közt úgy hívom, hogy HÁROM.

A négy félhangból álló zenei közt úgy hívom, hogy NÉGY.

Próbáljuk meg gyakorolni az alábbi ábrán az EGY és a KETTŐ hangközök lejátszását, úgy hogy egyszer FELFELE haladunk a billentyűzeten (BALRÓL JOBBRA), egyszer pedig LEFELE

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

(JOBBRÓL BALRA). Amikor ez már megy, akkor gyakoroljuk mind FELFELÉ, mind LEFELÉ a HÁROM és a NÉGY hangközök lejátszását is.

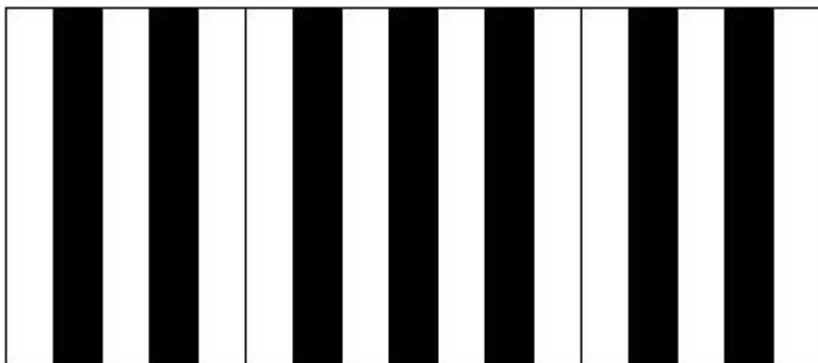

Miért olyan fontos számunkra, hogy képesek legyünk gyorsan és könnyedén meglátni és lejátszani a hangközöket a billentyűzeten? Nos, van egy meglepetésem számodra. Ha ezeket tudod, akkor rendelkezel MINDEN információval, ami ahhoz szükséges, hogy SKÁLÁKAT és AKKORDOKAT tudj játszani. De mielőtt elérkezünk a skálák és az akkordok lejátszásához, szeretném neked megtanítani a hangok NEVÉT a zongorán.

A hangok elnevezése a zongorán

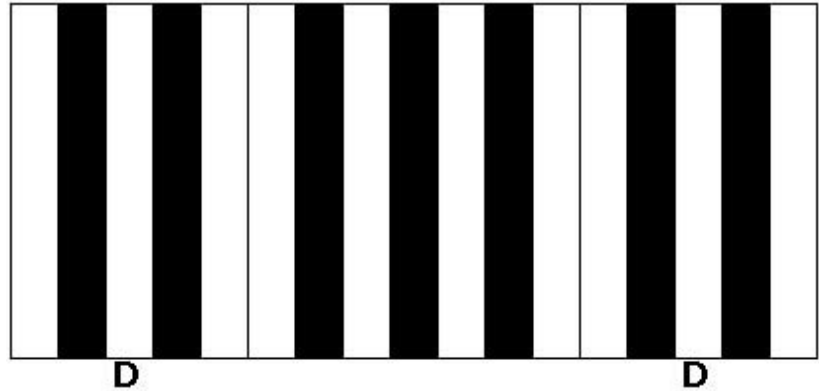
Megfigyelhetjük, hogy minden billentyűzetnek van egy egyszerű sémája: egy két fekete hangból álló csoportot követ egy három fekete hangból álló csoport, majd újra egy két fekete hangból álló csoport és megint egy három fekete hangból álló csoport következik, és így tovább.

Az alábbi levágott billentyűzetet használva keress egy KÉT fekete hangból álló CSOPORTOT (vigyázz, NEHOGY a HÁROM feketét tartalmazó csoportból válaszd ki a kettőt). Most találd meg azt a fehér hangot, amely e két fekete hang között helyezkedik el. Ennek a fehér hangnak a neve D. Dé, mint Duncan.

Most keress egy másik CSOPORTOT, amely KÉT fekete hangból áll, és találd meg a közöttük lévő fehér hangot. Ennek a fehér hangnak a neve szintén D, mint Duncan. Minden fehér hang neve, amely a billentyűzeten egy KÉT fekete hangból álló csoport között helyezkedik el, mindig D, mint Duncan.

**Bemutató oktatóanyag
a ZENE MEGÉRTÉSE
SZEMINÁRIUM™
anyagából**

Az ábécé D betűje azért ismétlődik újra és újra a billentyűzeten, mert mindegyik hang, amelyet D-nek hívunk, nagyon hasonlít egymáshoz. De csak HASONLÍTANAK, NEM pedig azonos hangok.

Az ábécének csupán néhány betűjét használják a billentyűzet fehér hangjainak elnevezésére, mégpedig az A B C D E F G betűket, s ugyanúgy, mint a D, a többi név is ismétlődik újra és újra a billentyűzeten: A B C D E F G A B C D E F G és így tovább.

Most, hogy már tudod, hogyan találj meg a D hangot, elkezdheted kidolgozni a többi hang elnevezését. De mielőtt ehhez hozzákezdünk, magyar barátaim számára következik egy kis történelmi hozzáfűzés:

Amint látod, a fenti elnevezések kissé eltérnek attól, amit te tanultál az énekórán, vagy a zeneiskolában. Néhány országban, ahol a zeneoktatás részben a német oktatásból vett át elemeket, a zenei ábécé különbözik a normál ábécétől, és a hangokat a következőképpen nevezték el: C D E F G A H C. Így már ismerős?

Két apró probléma van ezzel az elnevezéssel. Az egyik az, hogy az ábécé általában A betűvel kezdődik, nem pedig C-vel. Miért van hát, hogy a zenében bizonyos országokban C-vel kezdik a zenei ábécét? Erre a válasz a középkorba nyúlik vissza. Kb. i.sz. 800-as években, amikor a hangokat elnevezték, még főként egyházi zene létezett. Abban az időben alkottak egy éneklési szabályt. Volt egy bizonyos hang, amely felett egy fiúnak a kórusban tilos volt énekelnie, mert úgy tartották, hogy ha annál magasabban énekelt, akkor a templomban a híveket jobban elbűvölte a hangjának a szépsége, mint az ima szövege. És volt egy bizonyos hang, amelynél alacsonyabban egy szerzetesnek tilos volt énekelnie, mert ha ennél alacsonyabban énekelt, akkor már nem lehetett érteni az ima szövegét. Abban az időben még nem léteztek azok a hangok, amelyeket ma fekete színnel jelölnek, csak a fehérek. Ezért az ábécé neveit a fehér hangoknak adták. Ha a két tiltott hang között abban az időben egyesével haladtak befelé a billentyűzeten, akkor az a hang, amely a befelé lépkedés végén középre esett, véletlenül éppen a C volt. Emiatt ennek a hangnak nagyobb jelentőséget tulajdonítottak, mint az összes többinek, s elnevezték KÖZÉP-C-

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

nek. A zongoristák ma is használják ezt a kifejezést. És e véletlen miatt a mai nyugati zene hatalmas része a C hang köré épül, s a C hang az egyik leglényegesebb és legtöbbször említett eleme. Amint az látható többek között a magyar zenei ábécé esetében is.

Igen ám, de a fenti szabályt kb. i.sz. 850-ben eltörölték, onnantól kezdve a fiúk magasabban is énekelhettek, a szerzetesek pedig alacsonyabban, hangszereket építettek szintén magasabb és mélyebb hangokat is használva, és a C soha többé nem volt semmilyen billentyűzet vagy más hangszer közepén. Mégis, jelentősége megmaradt, amivel nem lenne baj, HA elmagyaráznák a növendékeknek, hogy MIÉRT. Mert e magyarázat nélkül csak azt látják, hogy például a korábban megtanult ábécé a zenében C-vel kezdődik, és sok esetben eszükbe sem jut, hogy összekössék a zenei ábécét az igazi ábécével, csak bemagolják, és máris megjelent fejükben a későbbi zűrzavar első parányi darabkája.

De ezzel még nem értünk a végére, most jön a java. Mert az, hogy C-vel kezdünk egy ábécét, még lehetne logikus, ha a többi betű sorban követné egymás után. De ha megnézed a sorrendet, így következnek: C D E F G A H C. A betűk szép sorban egymás után, mígnem egyszer csak megjelenik a G után az A, majd az A után a H.

A G után következő A magyarázata egyszerű: mivel eredetileg a hangok elnevezése a normál latin ábécé szerint történt, és csak 7 különböző hangot ismertek (mivel abban az időben nem voltak még a feketék) így A B C D E F G nevek voltak csak, és onnantól ismétlődtek a betűk, hiszen a hangok nagyon hasonlóak voltak az előző hangsorhoz, csak magasabban szóltak. Ezért értelemszerűen, a G után újakezdődött az ábécé A-tól: A B C D E F G A B C D E F G A stb. stb. Csak a C jelentősége miatt sokszor C-vel kezdték a hangok neveinek oktatását, s így bizonyos országokban a zenei ábécé is átalakult, s a C hangtól kezdték tanítani, nem pedig A-tól.

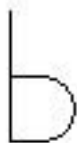
Viszont ha jól megnézzük, az A után a magyaroknál (valamint a németeknél, és még a világ néhány olyan országában, ahová eljutott a német zenei befolyás) a H következik. Logikusan B-nek kellene következnie, ezért hát felmerül a kérdés: mit keres az ábécében az A után a H? Furcsa, ugye? Hát még ha elmondom, hogy a világ 95%-a az eredeti B-t használja a H helyett, és még csak nem is hallottak arról, hogy a világ bizonyos részein létezik egy H hang? Még a zenei szótáraik sem említik!

Nézzük hát, hogy került oda az A után a H! Ennek a története is a középkorba nyúlik vissza. Abban az időben a hangok neveit nem a ma használatos írásmóddal jegyezték le, hanem a gótikus írásmóddal. A gótikus írásmódban a B betűt B-kvadrátumnak hívták (utalva a betű szögletes formájára), és a következő módon írták:

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Kicsivel később jelentek meg az első extra hangok (azok, amelyeket ma feketével jelölünk). Az első ilyen extra, hozzáadott hang az A és a B között volt, és mivel nagyon közel hangzott a B-hez, úgy nevezték el, hogy B-rotandum (utalva a betű kerekded formájára), és a következő módon írták:

Abban az időben még nem létezett nyomdai technika, az információkat kézzel jegyezték le és így is adták tovább. Egyszer egy német szerzetes, miközben másolta a feljegyzéseket, véletlenül le hagyta a B-kvadrátum alsó vonalát.

Mivel ez így hasonlított egy H-betűhöz, és mivel enyhe zavart okozott az akkoriban újonnan bevezetett B-rotandum, azok, akik német földön később tovább másolták ezeket a feljegyzéseket, automatikusan H-nak gondolták ezt a hangot, hiszen létezett egy másik B, a B-rotandum, tehát azt feltételezték, hogy nem lehet két hangnak azonos neve. Így a későbbi feljegyzésekben e hiba folytán az eredeti szimbólumot már így másolták tovább:

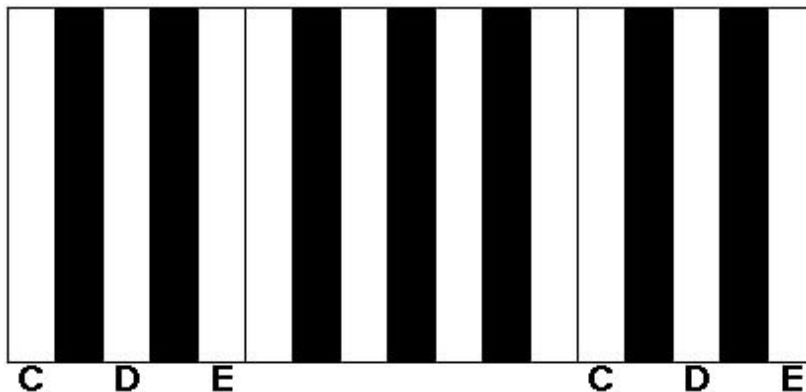
Ennek következtében Németországban, és minden német oktatási alapokon nyugvó országban az eredeti B hang H néven adódott tovább, s nem meglepő, hogy közel 1200 évvel később senki nem tudta, hogy miért. Hogy én hogyan és hol bukkantam rá a magyarázatra, a szemináriumon elmesélem.

De a lényeg: látod-e, hogy egy-két apró változtatás, hiányzó magyarázat micsoda zűrzavart teremt már a zenetanulás első napjaiban? Nem csoda hát, hogy oly sokan úgy érzik, ők nem elég tehetségesek ahhoz, hogy megértsék az elméletet, és feladják már az elején. S mindezt csak azért, mert a tárgy tele van ilyen apró, alig észrevehető kis torzításokkal, amelyek szinte lehetetlenné teszik az igazi megértést. Nem csoda, hogy évekig tart. De mivel a H hang, most már te is tudod, egy apró hiba következménye volt, és mivel a világ nagyobb részén nem is ismerik, ezért én nem így tanítom a zenei ábécét, mert én egy univerzális zenei nyelvet szeretnék átadni, amelynek segítségével bárki, bármilyen nemzetiségű zenésszel képes kommunikálni.

**Bemutató oktatóanyag
a ZENE MEGÉRTÉSE
SZEMINÁRIUM™
anyagából**

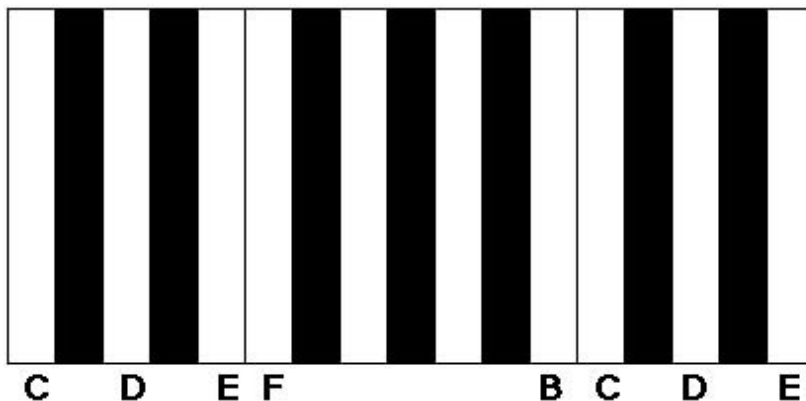
Én az eredeti zenei ábécét tanítom, amely így hangzik:
A B C D E F G A.

S akkor térjünk vissza a hangok elnevezéséhez. Ott tartottunk, hogy megtanultuk, hogyan találhatjuk meg a D hangot bármely billentyűzeten (a két feketéből álló csoport közötti fehér), és hogy a hangokat az ábécé betűi szerint nevezzük el:
A B C D E F G A B C D E F G stb.

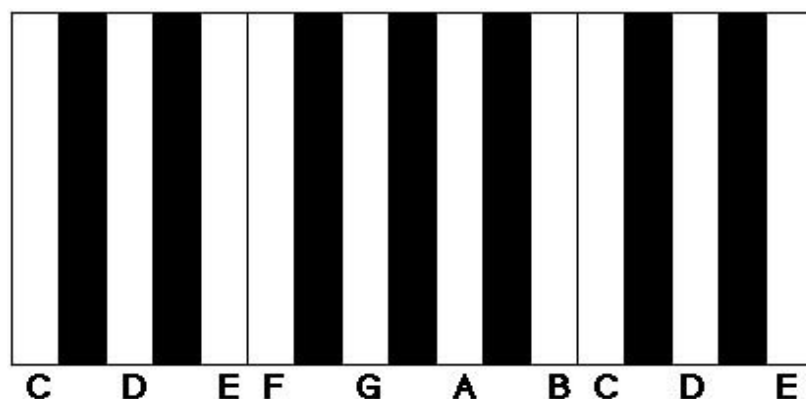

A korai billentyűzeteket nem annyi billentyűvel tervezték, mint amennyit ma használunk, a fekete billentyűket sokkal később adták hozzá. Ezért az ábécé C és E betűi NEM logikusan helyezkednek el a billentyűzeten, a D bal és jobb oldalán lévő FEKETE hangokon, hanem a D két oldalán lévő FEHÉR hangokat nevezik így.

Ezután a B és F hangok pedig így következnek:

Az A és a G hangokat pedig itt találjuk:

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Most már ismerjük minden fehér hang nevét a billentyűzeten!
Készen állunk hát a fekete hangok nevének megtanulására.

A fekete hangok jóval később kerültek rá a billentyűzetre és nem adtak nekik saját nevet. Ehelyett a már létező fehér hangokhoz viszonyítva nevezték el őket. Ha a fekete hangoknak lehetett volna saját nevük, az sokkal egyszerűbbé tette volna a zeneelmélet teljes témakörét!

Két szabály van a billentyűzet összes többi hangjának elnevezésére:

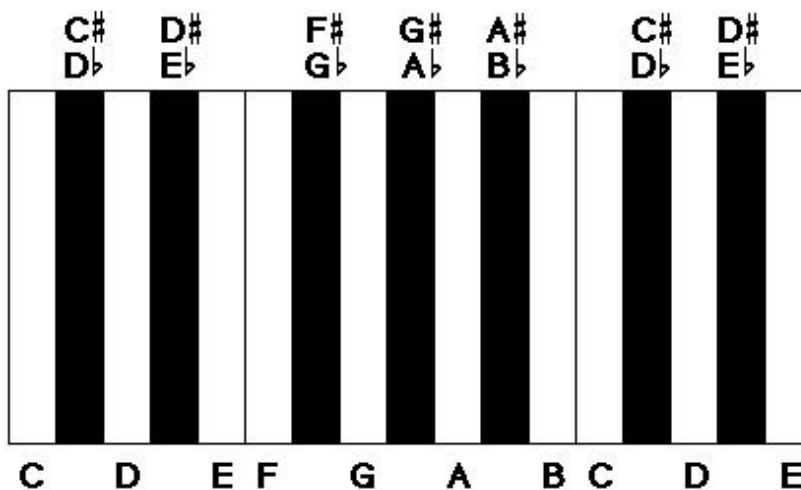
EGYET FEL (jobbra egy félhangot vagy kis szekundot), ezt úgy hívjuk, hogy **KERESZT**, és ezzel a szimbólummal jelöljük:

EGYET LE (balra egy félhangot vagy kis szekundot), ezt úgy hívjuk, hogy **BÉ**, és ezzel a szimbólummal jelöljük:

E két szabályt ismerve az összes fekete hangot el tudjuk nevezni. Figyeld meg az alábbi levágott billentyűzeten, hogy minden fekete hangnak **KÉT** neve van, egy **KERESZTES** és egy **BÉ-s** neve. Ez azért van, mert minden fekete hangnak két fehér hanggal van közvetlen kapcsolata, eggyel a bal, eggyel a jobb oldalán! (Magyar barátaim kedvéért elmondom, hogy a német rendszerben a fekete hangok az eredeti fehér nevekhez hozzátoldott **-ISZ**, a bé-s hangok pedig **-ESZ** végződést kaptak. Erről a rendszerről bővebben a magyarországi szemináriumon hallhatsz.)

Ha mindent megértettél, amit idáig elmagyaráztam, akkor gratulálok, készen állsz a folytatásra, és elkezdheted megtanulni, hogyan kell lejátszani a **SKÁLÁKAT**. Ha van **BÁRMI** kétséged azzal kapcsolatban, amit eddig elmagyaráztam, akkor kérek, nézd át újra figyelmesen az előző részeket, mielőtt továbbhaladnál a következő részre.

Skálák lejátszása a zongorán

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Most megtanítalak arra, hogy hogyan kell lejátszani a skálákat a zongorán. Egy SKÁLA nem más, mint egyszerűen hangok bizonyos sorozata, amelyeket úgy találunk meg, hogy egy meghatározott, különböző hangközökből, vagy hangok közötti távolságokból álló sémát használunk. Ezt a sémát használva megállapítjuk, hogy az adott skálában milyen hangok szerepelnek, ezután pedig ezeket a hangokat már bármilyen sorrendben játszhatjuk, de csak ezeket a hangokat.

A skála sémák az EGY, a KETTŐ és a HÁROM hangközök kombinációiból állnak.

Bármely skálát el lehet kezdeni bármelyik fehér vagy fekete hangról.

Kezdeként megmutatom a legismertebb skála sémát, amelyet úgy hívnak, hogy Dúr skála. Ebben a skála sémában a 2 jelenti a KETTŐ (vagyis egész hang vagy nagy szekund) hangközt, az 1 pedig az EGY (vagyis a félhang vagy kis szekund) hangközt:

Dúr skála: 2 2 1 2 2 2 1

Íme egy példa arra, hogyan kell lejátszani ezt a skálát a MUTATÓ ujjat használva, a D hangról elkezdve:

Játszd le a D hangot.

Számolj fel (jobbra) KETTŐT és játszd le az E hangot.

Számolj fel KETTŐT és játszd le az F# hangot.

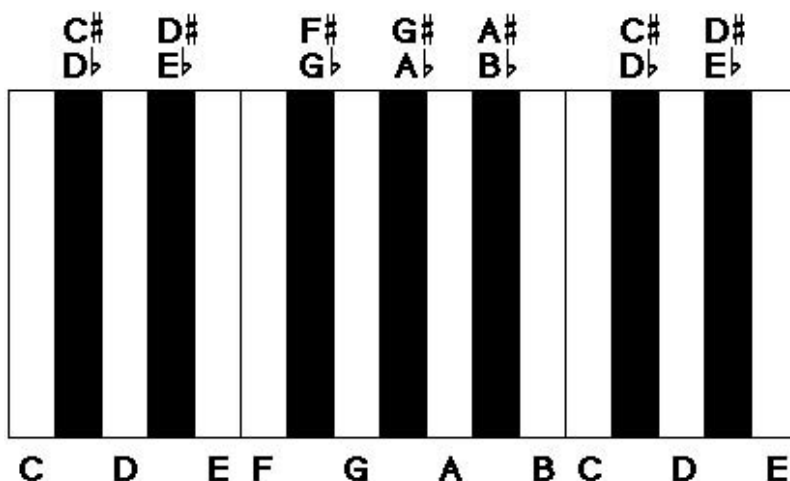
Számolj fel EGYET és játszd le a G hangot.

Számolj fel KETTŐT és játszd le az A hangot.

Számolj fel KETTŐT és játszd le a B hangot.

Számolj fel KETTŐT és játszd le a C# hangot.

Számolj fel EGYET és játszd le a D hangot.

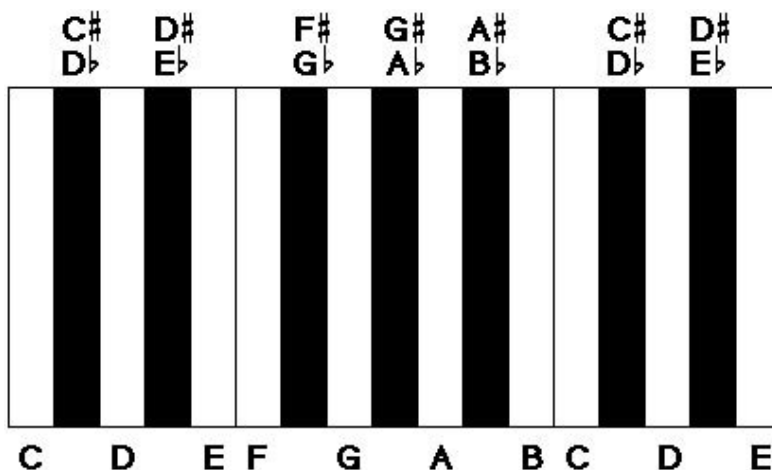

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Most éppen a D-dúr skálát játszottad le, mivel a D-hangról kezdted el, és a Dúr skála sémáját használtad!

Könnyű? Persze, hogy az. A zene egyszerű, és amikor eltűnik az egyszerűsége és az örömtelisége, akkor eltűnik belőle maga a zene is!

Most próbáld meg lejátszani a Dúr skála sémáját más fehér vagy fekete hangokról elkezdve. A Dúr skálákat arról nevezzük el, hogy melyik hangról kezded el lejátszani, például C-dúr skála, C#-dúr skála (ami egyébként ugyanaz, mint a Db-dúr skála), D-dúr skála, és így tovább.

Megfigyelted, hogy a Dúr skála sémáját el lehet kezdeni **BÁRMELYIK** fehér és **BÁRMELYIK** fekete hangról?

Mire használják a skálákat? Egy skála hangjait építőkövekként használhatod, hogy különböző dallamokat alkoss belőlük. Például, ha azt hallod, hogy Bach: C-dúr prelúdium, akkor most már tudhatod, hogy a zeneszerző a mű dallamát a C-dúr skála hangjait variálva alkotta meg.

(A prelúdium pedig az egyházi zenében a misét bevezető előjáték volt az orgonán.)

Most még ne aggódj a skálák neve, vagy amiatt, hogy melyik hangot melyik ujjaddal kell lejátszani. Egyelőre használd csak a **MUTATÓ** ujjadat, és élvezd a skálák lejátszását, hangzását!

Ne feledd, bármely skála sémáját el lehet kezdeni **BÁRMELYIK** fehér vagy fekete hangról. Íme még néhány skála séma, melyek az **EGY**, a **KETTŐ**, illetve a **HÁROM** hangközök kombinációiból állnak.

Ezekben a skála sémákban a 2-es szám jelentése a **KETTŐ** (egész hang vagy nagy szekund) hangköz, az 1-es szám jelentése az **EGY** (félhang vagy kis szekund) hangköz, a 3-as szám jelentése pedig a **HÁROM** (3 félhang vagy kis szekund) hangköz. Ne feledd, a számok távolságokat jelentenek a hangok között, nem pedig magát a hangot. Tehát az **EGY** az, amikor **LÉPSZ** egyet az egyik hangról a következő legközelebbire, függetlenül attól, hogy az fehér vagy fekete.

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Dúr skála: 2 2 1 2 2 2 1

Természetes moll skála: 2 1 2 2 1 2 2

Harmonikus moll skála: 2 1 2 2 1 3 1

Jazz moll skála: 2 1 2 2 2 2 1

Magyar moll skála: 2 1 3 1 1 3 1

Blues skála: 3 2 1 1 3 2

Dúr pentaton skála: 2 2 3 2 3

Akkordok lejátszása a zongorán

Most pedig megtanuljuk, hogyan kell akkordokat játszani a zongorán. Az AKKORD nem más, mint egyszerűen három, vagy több hang együtt, csoportban lejátszva, és minden akkordnak van egy adott akkord sémája, ugyanúgy, ahogy minden skálának van egy saját skála sémája.

Az akkord sémák gyakran a HÁROM és a NÉGY hangközökből állnak.

Bármely akkordot el lehet kezdeni bármelyik fehér vagy fekete hangról.

Én a Dúr akkord sémáját fogom először megmutatni. Ebben az akkord sémában a 4-es szám jelentése NÉGY, amely négy félhangnyi, vagy négy kis szekund hangközt jelent. A 3-as szám jelentése HÁROM, amely 3 félhangnyi, vagy 3 kis szekund hangközt jelent.

Dúr akkord: 4 3

Íme egy példája annak, hogyan játszhatjuk le ezt az akkordot a JOBB kezünk hüvelyk ujját (1-es ujj), mutató ujját (2-es ujj) és gyűrűs ujját (4-es ujj) használva. Kezdjük a D-hangról:

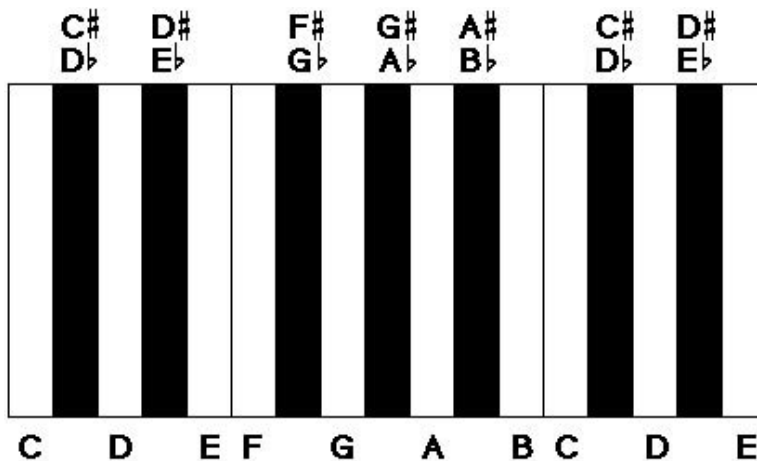
Játszd le a D hangot a JOBB kezűd hüvelyk ujjával (1). Ezután tartsd rajta a hüvelykujjad a D hangon, számolj felfelé (jobbra) NÉGYET és játszd le az F# hangot a mutató ujjaddal (2). Tartsd a hüvelyk ujjad továbbra is a D hangon, a mutató ujjadat pedig az F# hangon, és számolj felfelé HÁRMAT, majd játszd le az A hangot a gyűrűs ujjaddal (4). Most játszd le a három hangot együtt, egyszerre.

A D-dúr skálát játszottad éppen, mivel a D hangról kezdted és a Dúr akkord sémáját használtad!

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Nehéz? Természetesen nem. Mint mondtam, a zene egyszerű, és amikor eltűnik belőle az egyszerűség és az öröm, eltűnik maga a zene is!

Most próbáld meg lejátszani a Dúr akkord sémáját bármely másik fehér vagy fekete hangról elkezdve. A dúr akkordokat is az alapján nevezzük el, hogy melyik hangról kezdjük őket, például C-dúr akkord, C#-dúr akkord (amelyet hívhatunk Db-dúr akkordnak is), D-dúr akkord, és így tovább.

Megfigyelted, hogy bármelyik Dúr akkord sémát el lehet kezdeni BÁRMELY fehér, illetve fekete hangról?

Mire használják az akkordokat? Arra, hogy építményt emeljenek a dallamok köré.

Most még ne foglalkozz azzal, hogy melyik akkord neve mit jelent, vagy hogy milyen ujjrenddel kell lejátszani őket. Használd azokat az ujjaidat, amely a legkényelmesebb számodra, és élvezd, hogy próbálgatod őket, játszogass velük!

Ne feledd, hogy bármely akkord sémát el lehet kezdeni BÁRMELYIK fehér vagy fekete hangról.

Alább mutatok néhány további akkord sémát, amelyek a HÁROM és a NÉGY hangközök kombinációiból állnak.

Ezekben az akkord sémákban a 4-es szám jelentése NÉGY (4 félhang vagy kis szekund) hangköz, a 3-as szám jelentése pedig HÁROM (3 félhang vagy kis szekund) hangköz. A számok távolságokat jelentenek a hangok között, nem pedig hangokat.

Dúr akkord: 4 3

Moll akkord: 3 4

Szűkített akkord: 3 3

Bővített akkord: 4 4

Bemutató oktatóanyag a ZENE MEGÉRTÉSE SZEMINÁRIUM™ anyagából

Domináns szeptim akkord: 4 3 3

Moll szeptim akkord: 3 4 3

Dúr szeptim akkord: 4 3 4

A Zene megértése szemináriumon™ megtanulhatod a hangok neveit a gitáron is, illetve, hogy hogyan kell lejátszani a skálákat és az akkordokat a gitáron, és mindez ugyanolyan egyszerű lesz, mint a fenti információk.

Meg fogod tanulni olvasni és játszani is a kottát a zongorára ÉS a gitárra is. Megtanulod majd, milyen könnyű koordinálni az ujjaidat (koordináció: két kézzel történő játék egyszerre). Meg fogod tanulni a ritmus szabályait. Kapsz majd egy napi 5-10 perces gyakorlási programot, és a szeminárium végére jobban érted majd a zeneelmélet témakörét, mint a legtöbb zenész sokévi tanulás után. A négy nap végére TE fogod olvasni és két kézzel játszani Johann Sebastian Bach zenéjét a zongorán, lassan, de pontosan, még ha a szeminárium előtt soha életedben nem fogtál hangszert a kezvedbe, akkor is!

Később, a Zeneszerzés megértése szemináriumon™ pedig meg fogod tanulni, hogyan alkossd meg a saját dallamaidat, és hogyan alkoss akkordokat, amelyek illeszkednek a dallamaidhoz.

Megtanulod majd, hogyan illeszkedjenek a dallamok az általad írt szövegekhez, és hogyan alkothatsz különböző ritmusképleteket a különböző zenei stílusokban. Megismered majd a könnyűzenei dalok szerkezeti felépítését, és rengeteg információt kapsz majd a hangfelvételekkel és a dalaid esetleges eladási módjaival kapcsolatban is.

A dalszerzés szeminárium végére pedig saját eredeti dalokat fogsz írni, mindössze néhány perc alatt! (A Dalszerzés megértése szemináriumon™ csak azok vehetnek részt, akik elvégezték a Zene megértése szemináriumot™ - ezzel kapcsolatban nincs kivétel).

Lehetséges, hogy a zenetanulás tényleg ilyen egyszerű? Az a több ezer ember, aki eddig elvégezte ezeket a szemináriumokat, mind így gondolja. Csak nézd meg a Vélemények a Zene megértése szemináriumról™ című részt!

Szeretettel,

Duncan Lorien